

College van Beroep voor de Examens

Nr: AC 2305 38852

Het College van Beroep voor de Examens,

Prof. mr. P.J.J. Zoontjens, voorzitter, mr. F.T. Groenewegen en R.V. van Beek, leden

BESLISSING inzake het beroep van [REDACTED] hierna te noemen “appellant”, ingesteld bij schrijven van 29 mei 2023, tegen de beslissing van 26 mei 2023 van de Examencommissie van de opleiding Politicologie van de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen, hierna te noemen “verweerster”, waarin appellant wordt meegedeeld dat wegens fraude gedurende het tentamen *International Relations* het door appellant behaalde resultaat ongeldig is verklaard en appellant is uitgesloten van deelname aan het tweede en derde meerkeuze tentamen van het vak *International Relations*. De fraude wordt geregistreerd, appellant is gewaarschuwd dat als er weer sprake is van fraude hem een hogere sanctie kan worden opgelegd.

I. Ontstaan en loop van het geding

Bij besluit van 26 mei 2023 is door verweerster het resultaat van appellant voor het tentamen *International Relations* ongeldig verklaard. Daarnaast is appellant uitgesloten van deelname aan het tweede en derde meerkeuze tentamen van het vak *International Relations*. Tegen dit besluit is het beroep van 29 mei 2023 gericht. Bij schrijven van 13 juni 2023 is verweerster verzocht om in overleg met betrokkene na te gaan of een minnelijke schikking tot de mogelijkheden behoort. Dit gesprek heeft op 13 juni 2023 plaatsgevonden. Dit heeft echter niet geleid tot een oplossing van het geschil. Bij schrijven van 29 juni 2023 heeft verweerster een verweer ingediend. Het beroep is behandeld tijdens een zitting op 27 juli 2023, waar appellant digitaal is verschenen. Namens verweerster verscheen [REDACTED]

II. Motivering

Standpunt van appellant

Appellant heeft zich volgens de stukken en het verhandelde ter zitting, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Appellant geeft toe dat hij gedurende het tentamen *International Relations* in een WhatsApp groepschat actief is geweest maar stelt dat hij in de groepschat enkel zijn verbazing uitte over het gebruik van een Duitse term. Appellant heeft één bericht verstuurd maar verder niet deelgenomen aan de groepschat. Appellant heeft geen andere berichten gezien of gelezen en heeft na zijn opmerking in de groepschat niet meer op zijn telefoon gekeken.

Appellant stelt dat hij geen fraude heeft gepleegd en ook niet heeft bijgedragen aan fraude. De opgelegde sanctie acht appellant derhalve te hoog.

Standpunt van verweerster

Verweerster heeft zich volgens de stukken en het verhandelde ter zitting, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Verweerster stelt dat de fraude door appellant is begaan door actief te lezen en te zenden in een WhatsApp groepschat gedurende het tentamen voor *International Relations*. Dit handelen wordt aangemerkt als fraude. Appellant heeft toegegeven een bericht te hebben verzonden, hetgeen verweerster waardeert. Omdat de opmerking van appellant niet gerelateerd is aan de tentamenstof, heeft verweerster gekozen voor een mildere sanctie. Toch benadrukt verweerster dat studenten een grote verantwoordelijkheid en vertrouwen krijgen bij het maken van online meerkeuzetentamens. Door het handelen van appellant is dit vertrouwen geschonden en heeft hij in strijd met de exameninstructies gehandeld. Verweerster wenst hard op te kunnen treden tegen het nieuwe fenomeen

van fraude via een groeps-chat gedurende tentamens en acht de opgelegde sanctie derhalve proportioneel.

Het College overweegt als volgt

1. Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.
2. Artikel 7.12b, tweede lid, WHW bepaalt dat de examencommissie een student die fraudeert het recht kan ontnemen een of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste een jaar. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief beëindigen.
3. Artikel 7.12b, derde lid, WHW bepaalt dat de examencommissie regels vaststelt over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, onder andere met betrekking tot fraude, en de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.
4. Artikel 5:10a Algemene wet bestuursrecht luidt:
 1. *Degene die wordt verhoord met het oog op het aan hem opleggen van een bestraffende sanctie, is niet verplicht ten behoeve daarvan verklaringen omtrent de overtreding af te leggen.*
 2. *Voor het verhoor wordt aan de betrokkene medegedeeld dat hij niet verplicht is tot antwoorden.*
5. In de considerans van de Onderwijs- en Examenregeling Bachelor 2022-2023 is het volgende vermeld:

Naast de OER zijn er nog andere documenten met regelingen en procedures, zoals de 'Regels en richtlijnen van de examencommissie', 'Richtlijnen van de BSA-commissie CSW', de cursushandleiding, procedures rond vakaanmelding, het studentenhandboek/-statuut en de 'Fraude en plagiaatregeling studenten UvA'. Deze documenten tezamen vormen het opleidingsstatuut en via de A t/m Z op website van de opleiding zijn deze toegankelijk.
6. Artikel 1 van de Fraude en Plagiaat Regeling Studenten UvA luidt – voor zover hier van belang – als volgt:
 1. *Onder fraude en plagiaat wordt verstaan het handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt. Plagiaat is een vorm van fraude.*
 2. (...).
 3. *Onder fraude wordt voorts in ieder geval verstaan:
(..) b. tijdens het tentamen afkijken of, het binnen of buiten de tentamenruimte uitwisselen van informatie.*
7. Artikel 4 van de Fraude en Plagiaat Regeling Studenten UvA luidt – voor zover hier van belang - als volgt:
 1. *Wanneer fraude en/of plagiaat wordt geconstateerd deelt de examinerator dit terstond mee aan de student en tevens schriftelijk aan de examencommissie onder overlegging van de schriftelijke stukken en bevindingen.*
 2. *De examencommissie stelt de student binnen een termijn van 2 weken in de gelegenheid te worden gehoord.*
 3. *De examencommissie stelt vast of er sprake is van fraude of plagiaat en deelt de student schriftelijk haar besluit en de sancties conform het bepaalde in artikel 5 mede binnen een termijn van 4 weken, onder vermelding van de beroepsmogelijkheid bij het College van beroep voor de examens.*

4. (....)

8. Artikel 5 van de Fraude en Plagiaat Regeling Studenten UvA luidt – voor zover hier van belang - als volgt:

1. *Nadat fraude of plagiaat is geconstateerd wordt door de examencommissie ten minste een schriftelijke waarschuwing gegeven.*

Fraude

2. *Bij gedragingen zoals omschreven in artikel 1, derde lid, onder a en b volgt ongeldig verklaring van het ingeleverde tentamen en uitsluiting van deelname aan de eerstkomende en eventueel tweede tentamengelegenheid van het desbetreffende vak.*

9. Het College stelt vast dat verweerster appellant een e-mail heeft toegezonden waarin hem het vermoeden van fraude wordt meegedeeld en appellant wordt gevraagd zijn gedragingen schriftelijk toe te lichten. Appellant is in dit geval niet gehoord alvorens de sanctie is opgelegd. Ter zitting is gebleken dat enkel studenten die de fraude danwel de opgelegde sanctie betwisten voor een hoorzitting worden uitgenodigd. Op speciaal verzoek kan deze hoorzitting dan op individuele wijze plaatsvinden. Volgens het College is deze gang van zaken om drie redenen problematisch.
10. Verweerster is vanwege het vermoeden van fraude voornemens een punitieve (= bestraffende) sanctie op te leggen, eruit bestaande dat appellant gedurende het resterende academische jaar (2022-2023) uitgesloten wordt van deelname aan het tweede en derde meerkeuze tentamen van het vak *International Relations*. Voorafgaande aan het opleggen van een dergelijke sanctie dient verweerster in lijn met art. 5:10a Awb aan appellant mee te delen dat hij het recht heeft om te zwijgen over hetgeen hem wordt verweten (cautie geven). Het zwijgrecht is bij het voornemen tot het opleggen van een bestraffende sanctie een belangrijk onderdeel van een eerlijk en juridisch systeem. Door cautie te geven wordt appellant duidelijk gemaakt dat hij niet hoeft mee te werken aan de verzameling van feiten die ten grondslag worden gelegd aan de sanctieoplegging. Door in dit geval geen cautie te geven maar integendeel appellant al in een vroegtijdig stadium – nog voordat er een hoorzitting plaatsvindt – te bewegen omtrent zijn handelingen en gedragingen een schriftelijke verklaring af te leggen, is appellant dit recht ontnomen.
11. Artikel 4 lid 2 van de Fraude en Plagiaat Regeling Studenten UvA stelt dat de examencommissie de student binnen een termijn van twee weken in de gelegenheid moet stellen gehoord te worden. Dat betekent dat elke keer dat de examencommissie bij vermoeden van fraude of plagiaat voornemens is een sanctie op te leggen aan een student, deze student het recht heeft vooraf te worden gehoord. De e-mail die door verweerster is verzonden is daarmee in strijd. De mededeling van verweerster in deze e-mail, dat aan de hand van de gegeven informatie appellant mogelijk een uitnodiging zal ontvangen om gehoord te worden, miskent het recht dat de student in casu heeft.
12. Ter zitting is gebleken dat verweerster de hoorzittingen collectief organiseerde en niet individueel. Alleen als studenten uitdrukkelijk aangaven een individuele hoorzitting te willen, zou deze mogelijk worden toegestaan door verweerster. Verweerster zou daarbij zwaar laten meewegen of gezien de beschikbare menskracht het organiseren van een individuele hoorzitting feitelijk gerealiseerd zou kunnen worden. Naar de opvatting van het College is een dergelijke handelwijze eveneens in strijd met artikel 4 lid 2 van de Fraude en Plagiaat Regeling Studenten UvA. De daar bedoelde hoorzitting veronderstelt dat de student wordt geconfronteerd met de op zijn of haar situatie toepasselijke feiten en dat de student de gelegenheid heeft daarop te reageren. Een collectief opgezette hoorzitting waarbij de hele groep van studenten aan wie het voornemen van een sanctie wegens fraude is bekendgemaakt, tegelijkertijd en in één en dezelfde ruimte wordt gehoord, is naar het oordeel van het College niet bij voorbaat geschikt aan het doel van horen, zoals neergelegd in artikel 4 lid 2 van de Fraude en Plagiaat Regeling, te voldoen. Dit ligt slechts anders als de student

de vrije keuze wordt gelaten om individueel of collectief te worden gehoord. Met dat laatste uitgangspunt is evenwel in strijd een praktijk waarbij collectief horen voorop staat en individueel horen slechts aan de orde kan zijn, zulks dan nog ter beoordeling van de examencommissie, als de student er expliciet om heeft verzocht.

13. Het College is van oordeel dat door verweerster terecht is vastgesteld dat appellant fraude heeft gepleegd door actief te lezen en te zenden in een WhatsApp groeps-chat gedurende het tentamen voor *International Relations*. Appellant heeft daarmee rechtstreeks in strijd gehandeld met art. 1, lid 3, onder b, van de toepasselijke Fraude en Plagiaat Regeling Studenten UvA. Het handelen van appellant is volledig vergelijkbaar met studenten die op een fysieke locatie informatie met elkaar delen. In lijn met art. 5, lid 2 van dezelfde Fraude en Plagiaat regeling is ten aanzien van appellant terecht de (herstel)sanctie opgelegd van ongeldigverklaring van het tentamen.
14. Door de hierboven bij de punten 10 tot en met 12 vermelde overwegingen kan de beslissing van verweerster om aan appellant tevens een bestraffende sanctie op te leggen niet in stand blijven. Er is sprake van een zodanige opeenstapeling van ernstige vormfouten dat verweerster daartoe de bevoegdheid mist. De uitsluiting van deelname aan alle vormen van tentaminering voor het vak *International Relations* gedurende het resterende academische jaar 2022-2023 en de uitsluiting van deelname aan het tweede en derde meerkeuze tentamen van het vak *International Relations* kan daarom niet worden geëffectueerd. Een en ander betekent dat appellant gelegenheid dient te worden geboden om het vak *International Relations* alsnog zo snel als mogelijk af te ronden.
15. Alles overziend komt het College tot het oordeel dat het bestreden besluit in strijd is met het recht. Het beroep tegen dit besluit is daarom gegrond.

III. Beslissing

Het College van Beroep voor de Examens

1. verklaart het beroep gegrond;
2. vernietigt de beslissing van 26 mei 2023 voor zover deze inhoudt de uitsluiting van deelname aan alle vormen van tentaminering voor het vak *International Relations* gedurende het resterende academische jaar 2022-2023 en de uitsluiting van deelname aan het tweede en derde meerkeuze tentamen van het vak *International Relations* en draagt verweerster op binnen vier weken na dagtekening van deze beslissing een nieuw besluit te nemen met inachtneming van deze beslissing;
3. bepaalt dat afschrift van deze beslissing gezonden wordt aan:
 - partijen;
 - de decaan van de Faculteit der Maatschappij en Gedragswetenschappen;
 - het College van Bestuur,en wordt zonder vermelding van de namen van betrokkenen ter beschikking gesteld aan belangstellenden.

Amsterdam, 18 augustus 2023

mr. D.L.M. van der Zande
secretaris

prof. mr. P.J.J. Zoontjens
voorzitter

Tegen deze beslissing kunt u binnen 6 weken beroep instellen bij de **Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State**, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Voor meer informatie zie www.raadvanstate.nl/studentenzaken